

ת"פ 9486/08/16 - מדינת ישראל נגד ל ש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 9486-08-16 מדינת ישראל נ' ש
לפני כבוד השופטת נעה תבור

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אשכנזי

המאשימה

נגד

ל ש

ע"י ב"כ עו"ד דיבון

הנאשם

הכרעת - דין

כתב האישום והתשובה לו

1. הנאשם והמתלוננת התגרשו לפני כשלוש שנים. הליך הגירושין היה רווי כעס ולווה בהליכים משפטיים שונים אשר חלקם התרחשו בלשכת ההוצאה לפועל.
2. על פי כתב האישום ביום 08.05.16, בזמן שהנאשם שהה בחו"ל גילה שכרטיס האשראי שלו נחסם בעקבות תיק הוצאה לפועל שפתחה המתלוננת ובו חוב של כאלף ש"ח. הנאשם התקשר אל המתלוננת ואמר לה שהיא מביאה אותו למצב שירצח אותה ואם היה בארץ כבר היה רוצח אותה. עוד איים להרביץ לבן זוגה של המתלוננת והכל בכוונה להפחידה.
3. ביום 16.02.17 כפר הנאשם בעובדות כתב האישום. הנאשם אישר קיומה של השיחה אולם הכחיש את התוכן המאיים.
4. מערכת היחסים שהגיעה אל סופה הותירה את הנאשם פגוע, כועס ועד היום ניכרת תחושתו שנפל קורבן לפחות בכל הנוגע למצבו הכלכלי. הנאשם העיד כי ההליך הפלילי הוא חלק מ- "תאטרון אבסורד" ולהשקפה זו אינני שותפה. עם זאת מקובלת עלי בהחלט ההשקפה כי יש לבחון בדקדקנות כל תלונה מבלי להניח הנחות מראש לטובת המתלוננת (או צד אחר) בשל עצם הגשת התלונה. בחנתי את העדויות והראיות שהוגשו בקפדנות ושקלתי את אלו על רקע מכלול הנסיבות כפי שהובאו בעת שמיעת הראיות.

עדות המתלוננת ומהימנותה

5. המתלוננת העידה כי בתאריך 8.5.16 התקשר הנאשם ומיד פתח בצעקות. הנאשם אמר שהוא במוסקבה וכרגע נחסמו כל כרטיסי האשראי שלו "[...] ובגלל שאני עושה לו את כל הדברים האלה, תהליכים בהוצאה לפועל וגורמת לו למצוקה כספית, אם הוא היה עכשיו נוכח בארץ, הוא היה הורג אותי"

עמוד 1

(עמ' 4 ש' 11). על הרצון להרוג אותה חזר פעם שניה והוסיף **שירביץ גם לחבר של המתלוננת שהוא יודע היכן הוא מתגורר** (עמ' 4 ש' 22-20).

6. נתתי אמון מלא בעדותה של המתלוננת. עדותה היתה מתונה ומדודה, בלתי מתלהמת ומאוזנת. ניכר במתלוננת שאינה מבקשת להחמיר את מצבו של הנאשם. בעדותה הדגישה שמאותו יום לא הוסיף הנאשם לאיים עליה (עמ' 4 ש' 24) ובסיום עדותה הוסיפה שאין לה רצון שהנאשם יקבל עונש מאסר וכל שרצתה הוא להביא להפסקת אלימות מילולית מצדו (עמ' 11 ש' 27 ואילך). לאחר שהדברים נחשפו, די היה למתלוננת בכך שהנאשם יביט בעיניה ויבטיח שלא לפגוע בילדים כדי להפחית את החשש ולתת בנאשם אמון שאם אמר אזי כך יהיה (עמ' 9 ש' 5). לגבי האיומים שכוונו אל בן זוגה נזרה ואמרה שאיננה זוכרת את המילים המדויקות בהן השתמש הנאשם אך זכרה שאיים להכותו והוסיף שהוא יודע היכן הוא גר (עמ' 5 ש' 25). המתלוננת גילתה הבנה למצוקה בה שהה הנאשם ללא אמצעי תשלום בחו"ל אולם חזרה ואמרה שהאיומים שהושמעו הפחידו אותה וגרמו לה להתלונן במשטרה ולהוציא צו הרחקה ממנה ומבנם מהקטן (עמ' 5 ש' 7).

7. עדות המתלוננת לא נסתרה ולא הוחלשה בחקירה נגדית ולו בפרט קטן. הסנגורית לא הצביעה על סתירות כלשהן בין עדותה לבין הודעתה במשטרה ועדותה לא נסתרה בראיה חיצונית על אף הדברים שהטיחה בה הסנגורית (עמ' 9 ש' 16-19). בחקירה הנגדית חזרה המתלוננת ואישרה שהיא יכולה להבין את המצב בו היה הנאשם (עמ' 10 ש' 18) אולם לא שנתה מעמדתה כי אין בכך להצדיק השמעת איומים על חייה (עמ' 9 ש' 28). המתלוננת העידה כי בעקבות האיום חששה מנקמה מצד הנאשם וחששה כי הנקמה תהיה בדרך של פגיעה בילד ועל כן עתרה לקבלת צו הרחקה. עם זאת לאחר שהרוחות נרגעו אפשרה קשר עם הילד ואף תמכה בקיומו של קשר לטובת הילד וכיום הקשר ביניהם מצוין (עמ' 9 ש' 9).

חיזוקים לעדות המתלוננת

8. לעדות המתלוננת חיזוקים בראיות ובראש וראשונה דברי הנאשם עצמו.

א. **ראשית הודיה של הנאשם.** בהודעתו של הנאשם במשטרה (ת/1) נשאל אם איים שירביץ לחבר של המתלוננת והשיב **"אמרתי לה שהייתי מרביץ לו"** (ש' 29). כשנשאל מדוע אמר כך ענה **"כי בן שלי הודיע החבר שלה מגיע אליה והבן הקטן רואה את זה"**. מיד בהמשך נשאל בשנית בצורה ברורה **"אז אתה מאיים שתפגע בו"** ואישר: **"אמרתי את זה, אסור לו להיות שם"** (ש' 33). אישור האיום על החבר הוא חיזוק רב משקל לעדות המתלוננת. לא רק משום שהוא מאשר עצם אמירת דברי איום ובכך מהווה אישור מלא של עדות המתלוננת בהקשר זה אלא מפני שבלעדי ההודאה ובלעדי ההסבר של הנאשם היה נותר האיום על החבר מנותק מכל הקשר הגיוני. על פניו לא ברור מה בין הכעס על המתלוננת בשל חסימת כרטיס אשראי לבין איום על החבר. היה זה הנאשם שהסביר גם בהודעתו וגם בעדותו בבית המשפט את ההקשר. מתברר שערב יציאת הנאשם לחו"ל סירבה המתלוננת לקחת את בנם בטענה שהיא אצל החבר והנאשם כעס מאד על סדר העדיפויות בין החבר החדש לבין בנו באותו זמן שבו כעס גם על חסימת כרטיס האשראי (עמ' 19 ש' 16 ועמ' 24 ש' 1).

למעשה אישור השמעת דברי האיום הנ"ל (בתוספת דבר מה) מספיק להרשעת הנאשם והשימוש בו כחיזוק בלבד מפחית מעוצמתו הטבעית.

אך חשוב מכך, אופן התמודדות הנאשם עם דבריו שלו במשטרה מלמד על קושי במהימנות גרסתו באופן רחב יותר וכך בעקפין משליך גם על מהימנות גרסתו לענין האיומים על חיי המתלוננת. תחילה אישר הנאשם את אמירת הדברים לגבי החבר ונתן להם הסבר והצדקה (עמ' 24 ש' 1 ואילך). בהמשך טען שאינו זוכר אם אמר את הדברים (עמ' 25 ש' 16) ובכל מקרה לא אמר את הדברים לחבר ישירות (עמ' 25 ש' 25). בהמשך הכחיש אמירת הדברים ואף טען כי סוג כזה של התנהגות "רואים בסרטי מתח" ולבסוף כאשר עומת עם הודעתו הכתובה והחתומה השלים את המעגל בחזרה להתחלה והשיב שאפשר ואמר את הדברים אולם זאת מאחר וישב בתא מעצר עם נרקומנים שעישנו והדבר השפיע על תשובותיו. יצוין כי עד אותו שלב לא הועלתה כל טענה ביחס לדברים שנמסרו בהודעה ואופן גבייתה ועל כן מדובר בטענה כבושה שאינה בעלת משקל רב.

נותרה אם כן אמירת הדברים במשטרה, ניסיון להתכחש להם בבית המשפט ולבסוף אישורם תוך מתן הסבר כבוש ובלתי משכנע בבית המשפט.

הסנגורית טענה בסיכומיה כי אישור האיום בהודעה מתייחס לענין אחר וכי הנאשם טען כך בעדותו הראשית. שבת וקראתי את עדותו ולא מצאתי תימוכין לטענה.

ב. **הגשת התלונה באופן מידי.** מיד לאחר שיחת הטלפון ניגשה המתלוננת למשטרה והגישה תלונה (עמ' 4 ש' 22). הדבר מתיישב עם החשש של המתלוננת מנקמה.

ג. **"מניע".** המתלוננת העידה על מערכת יחסים מתוחה גם לאחר הפרידה מן הנאשם, על מריבות רבות, על צעקות קללות ואיומים (עמ' 7 ש' 23 ואילך). לתוך הקלחת הרוחתת הזו נוסף הליך הוצאה לפועל וחסימת כרטיסי האשראי ויש בה לספק הסבר לעוצמת כעסו החריג של הנאשם ולמקם את דבריו בקונטקסט ברור. הנאשם עצמו לא התכחש לכעס באותה שיחה לקללות ולצעקות (עמ' 14 ש' 18). הנאשם לא זכר באופן פוזיטיבי מה כן אמר וגם לא מה אמרה המתלוננת (עמ' 27 ש' 15).

ד. **השימוש במילה רצח.** בעדותו הראשית התבקש הנאשם להתייחס לאיום והשיב שאמר **"כל מיני דברים שבאמת הייתי שופט אותך או משהו כזה אבל לא רצח ולא דברים מהסוג הזה. אנחנו לא, אף פעם, גם היום, לא מדברים בשפה הזאת"** (עמ' 14 ש' 16 ופעם נוספת בעמ' 15 ש' 8). והנה בסיום עדותו האשים הנאשם את המתלוננת כי **"לא פחות ולא יותר זה רצח של ילד הגדול בידיים של גרושה וסבל עכשיו נוראי של ילד הקטן"** (עמ' 27 ש' 24). מתברר כי אפילו בבית המשפט, כאשר ברור לנאשם שהוא צריך לעמוד על המשמר במילותיו ואפילו בחלוף שלוש שנים, ואפילו למרות ההכחשה של השימוש במילה רצח לתיאור מרכיבים שונים במערכת היחסים הנה עשה זאת הנאשם עצמו בתארו את התנהגות המתלוננת. לא ניתן לומר כי השימוש במילה בהקשר בו נטען על ידי המתלוננת הוא כה מופרך כטענתו. יצוין כי המתלוננת לא עומתה עם טענת הנאשם לפיה אמר שבכוונתו לשפוט אותה ולא לרצוח (עמ' 21 ש' 9) ועל כן גם טענה זו בעלת משקל נמוך מאד.

איום כמשמעותו בחוק

9. האיום להכות את החבר אמנם לא נאמר לאוזנו של החבר ואולם גם אם מושא האיום הוא בן הזוג מבחינה משפטית המאוימת היא המתלוננת אשר באוזניה הושמעו הדברים ואותה נועדו להפחיד או להקניט (ראו רע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל, פד"י ס (4) 96 בעמ' 112-113).

10. עבירת האיומים היא מסוג העבירות ההתנהגותיות ולשם אכיפת האיסור אין צורך להוכיח עמוד 3

שהאיום השיג את מטרתו. די שפעולת האיום בוצעה מתוך כוונה להפחיד או להקניט. כך או כך במקרה שלפני, העידה המתלוננת על החשש שנגרם לה כתוצאה מאמירת הדברים.

11. הנאשם הדגיש בעדותו שאינו מכיר את החבר וכלל אינו יודע היכן הוא מתגורר (עמ' 23 ש' 29, עמ' 24 ש' 18, עמ' 25 ש' 13). אין כל חשיבות לשאלה אם הנאשם מכיר את החבר, יודע היכן הוא גר או התכוון לממש את הדברים. ממילא האיום הוא כלפי המתלוננת ויכולת המימוש אינה רלוונטית לבחינת יסודות העבירה.

עדות הנאשם ומהימנותו

12. עדות הנאשם הביעה הצטברות של תסכול כאב וכעס רב כלפי המתלוננת הן במישור הכספי והן בשל יחסה לילדים (עמ' 19 ש' 26). הנאשם העיד כי בעקבות האירוע ומעצרו מיד לאחר שובו ארצה, פוטר מעבודתו, מצבו הכלכלי הורע ורק לאחרונה מצא עבודה אחרת ממנה הוא משתכר שכן מינימום. הנאשם הרחיב אודות ההסדרים הכספיים, טען שהמתלוננת רדפה אותו בהליכי הוצל"פ והליך הגירושין היה מין "שוד מתוכנן" שאילץ אותו לוותר על הכל ודרדר אותו אל עברי פי פחת. עוד חזר וטען כי בסופו של דבר התברר שהמתלוננת חייבת לו כסף ורק לאחרונה הופחתו דמי המזונות לאחר שהתברר ששילם ביתר.

13. התרשמתי מקיומו של סכסוך אמיתי ופעיל באותה תקופה בין המתלוננת לבין הנאשם וברורה לי עוצמת רגשותיו של הנאשם וכנותם ואולם לא שוכנעתי ולא הוצגה ראיה לכך שבמסגרת אותו סכסוך עשתה המתלוננת שימוש במשטרה ככלי במאבק מבלי שהיתה לכך הצדקה. כל אימת שהנאשם נשאל שאלה ישירה אודות האיום, התקשה להכחישו מפורשות. כאשר התבקש לספר מה אמר בשיחה נמנע מתשובה ברורה ואמר "**פחות או יותר מה שכתוב שם**" (עמ' 21 ש' 5). כאשר נשאל אם איים ברצח אמר "**אני לא זוכר בדיוק, לא, רצח בטח שלא**" וגם על ידי הסנגורית - "**איימת עליה? תראי, הרי יש שם את כל, באמת, אני, מה זה איימתי? אמרתי כל מיני דברים שבאמת הייתי שופט אותך, או משהו כזה, אבל לא רצח ולא דברים מהסוג הזה**" (עמ' 15 ש' 7).

14. מול גרסת המתלוננת שנותרה יציבה עקבית ונמצאו לה ראיות מחזקות נצבה גרסת הנאשם, שלא זכר את הדברים שאמר למתלוננת באותה שיחה ולא לגמרי הכחיש את התוכן המאיים. לגבי דברים שזכר (הטענה שישפוט את המתלוננת) לא עומתה המתלוננת ולגבי דברים שאישר במשטרה (האיומים ביחס לחבר) מסר גרסאות שונות ומשתנות.

זוטי דברים

15. הסנגורית ביקשה לקבוע כי גם אם הדברים נאמרו הרי שהנאשם זכאי להגנת סעיף 34ז לחוק העונשין, שעניינו "זוטי דברים", שכן לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך.

איום כלפי המתלוננת בנסיבות שתוארו איננו קל ערך כדי "זוטי דברים", במיוחד בהתחשב באינטרס ציבורי הקיים בהעמדה לדין של מי שמאיים על חיי בת או בן זוג במסגרת הליך גירושין והמחלוקות הכרוכות בו. האיום המיוחס לנאשם כלפי המתלוננת שיהרוג אותה מצוי ברף חומרה גבוה. כבר מטעם זה דינה של הטענה להידחות. לשם ההשוואה בע"פ (מרכז) 39031-05-12 **חננאל נ' מ"י** שהגישה הסנגורית, דובר על איום לתת

אגרוף להבדיל מאיום על החיים ובנוסף הוכח באותו מקרה שקדמו לכך איומים ברצח מצד המתלוננת, פרובוקציות ואיומים מצדה. בת"פ (חדרה) 54836-12-12 מ"י נ' טרנובסק שהגישה הסנגורית, הוכח כי המתלוננת "לא היתה טלית שכולה תכלת" וגם היא ככל הנראה נשכה את הנאשם דחפה אותו ונהגה בתוקפנות (עמ' 64). להרחבה בנוגע לתנאים להחלת הסייג "זוטי דברים" ראו: ע"פ 7829/13 מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ, [פורסם במאגרים] בפיסקאות 25-26 (14.07.2005).

16. למרות שמדובר באיום מבלי שנלוותה לו פגיעה פיזית ולמרות שהדברים הושמעו בשיחה טלפונית מחו"ל, נתתי אמון בדברי המתלוננת כי אמירת הדברים הפחידו אותה, בשל הצעקות וההקשר והיא חששה מנקמת הנאשם. המתלוננת הסבירה כי עוצמת החשש מקורה ברקע הקודם שבין השניים ולכן לא מדובר באמרה מנותקת מכל הקשר (עמ' 5 ש' 9). איום על החיים, שמושמע על רקע מערכת גירושין סוערת והליכים משפטיים וכאשר הסכסוך פעיל, אינו בא בגדר זוטי דברים.

סוף דבר

17. לאורך עדותו חזר הנאשם והביע מורת רוח על הקלות שבה יכולה המתלוננת להביא למעצרו, לגרום בעקיפין לפיטוריו ולדרדרו מבחינה כלכלית. השקפתי על הראיות מבעד עיני הנאשם ובחנתי בזהירות ככל שניתן האם די בראיות שהוצגו להביא להרשעתו. לאחר שבחנתי את הראיות, שמעתי את הצדדים והתרשמתי מהם באופן בלתי אמצעי מצאתי כי עובדות כתב האישום הוכחו במידה הנדרשת בפלילים ואני מרשיעה את הנאשם במיוחס לו, עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה היום, ב' חשוון תשע"ח, 22 אוקטובר 2017, במעמד הצדדים